

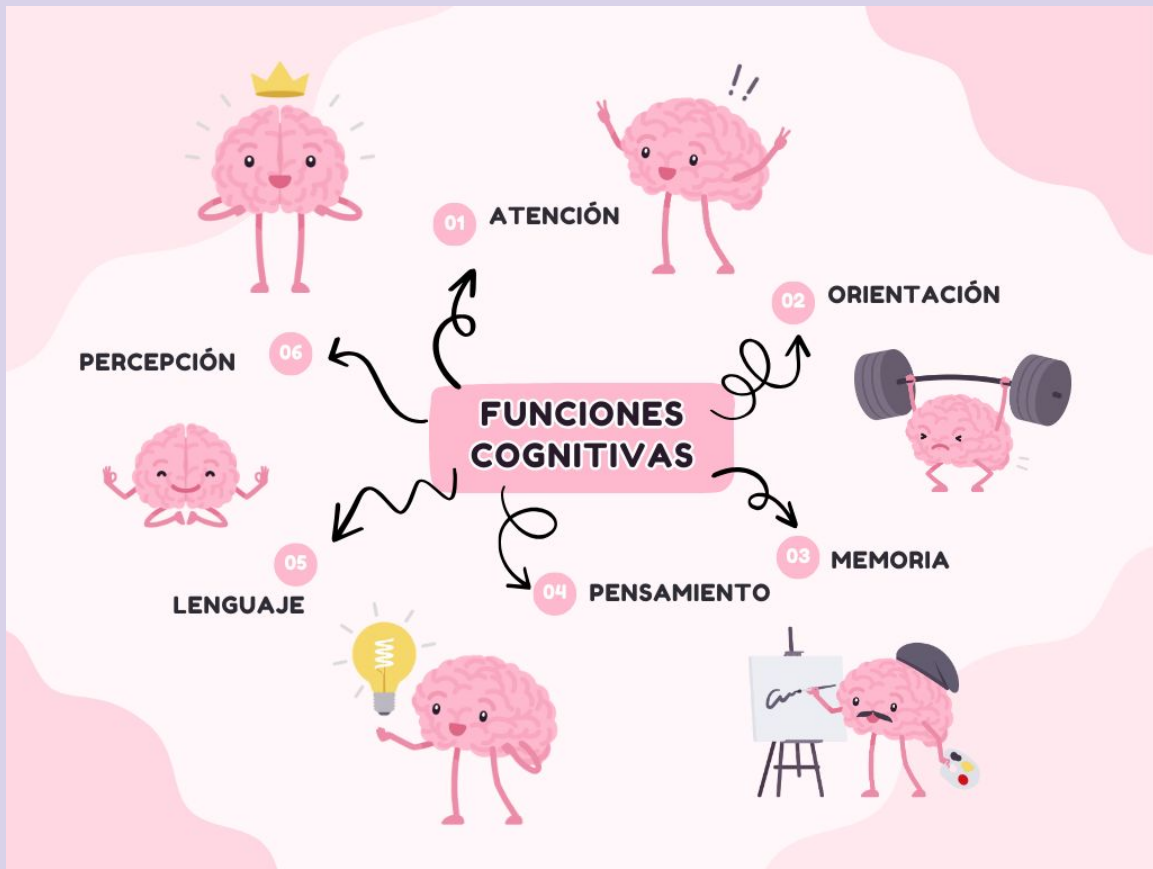
LES FUNCIONS COGNITIVES

LES FUNCIONS COGNITIVES

Les **funcions cognitives** són aquells processos a través dels quals una persona adquireix, processa, emmagatzema, transforma i recupera la informació de l'entorn.

Les principals funcions cognitives són la **percepció**, **l'atenció**, **l'orientació**, **la memòria**, **el pensament** i **el llenguatge**.

Un bon funcionament de les funcions cognitives és essencial per al manteniment de l'**autonomia**.

LA PERCEPCIÓ

La percepció és la funció que permet a una persona, per mitjà dels sentits, **rebre i donar sentit a la informació** provinent del seu entorn.

- La percepció és subjectiva
- La percepció és selectiva
- La percepció és relativa
- La percepció depèn de l'experiència

LA PERCEPCIÓ

La percepció també pot estar influïda per les **expectatives** de la persona.

A vegades la percepció ens enganya, perquè tendim a percebre allò que encaixa amb les nostres idees preconcebudes, els nostres desitjos o les nostres ganes que alguna cosa passi d'una determinada manera.

L'ATENCIÓ

L'atenció es refereix a la **capacitat que permet focalitzar la percepció cap a un estímul concret**. L'atenció ens permet:

- Reaccionar adequadament davant els estímuls
- Seleccionar els estímuls rellevants dels quals no ho són (**atenció selectiva**)
- Concentrar-nos en alguna cosa durant un cert temps (**atenció sostinguda**)
- Fer diverses coses alhora (**atenció dividida**)

L'ATENCIÓ

L'atenció està condicionada per dos factors: el propi estímul i la disposició de la persona que el rep:

- **L'estímul.** La intensitat i la previsió de la seva aparició són els factors que provocaran que un estímul capti més o menys l'atenció de la persona.
- **La disposició de la persona,** tant pel que fa a l'estat físic com al psicoemocional, també influirà en l'atenció que presti als estímuls.

LA MEMÒRIA

La memòria és la **capacitat per a recordar informació prèviament apresada**. Sense memòria no hi hauria aprenentatge, ja que tot aprenentatge implica retenció.

Es pot explicar el funcionament de la memòria partir de tres processos:

- **Adquisició (codificació) de la informació**
- **Emmagatzematge de la informació**
- **Recuperació de la informació.**

ADQUISICIÓ DE LA INFORMACIÓ

Consisteix en l'**entrada d'informació a través dels sentits**. Gràcies als mecanismes d'**atenció i percepció** filtrem la informació i deixem passar només aquella que és significativa, mentre que de la resta no en fem cas.

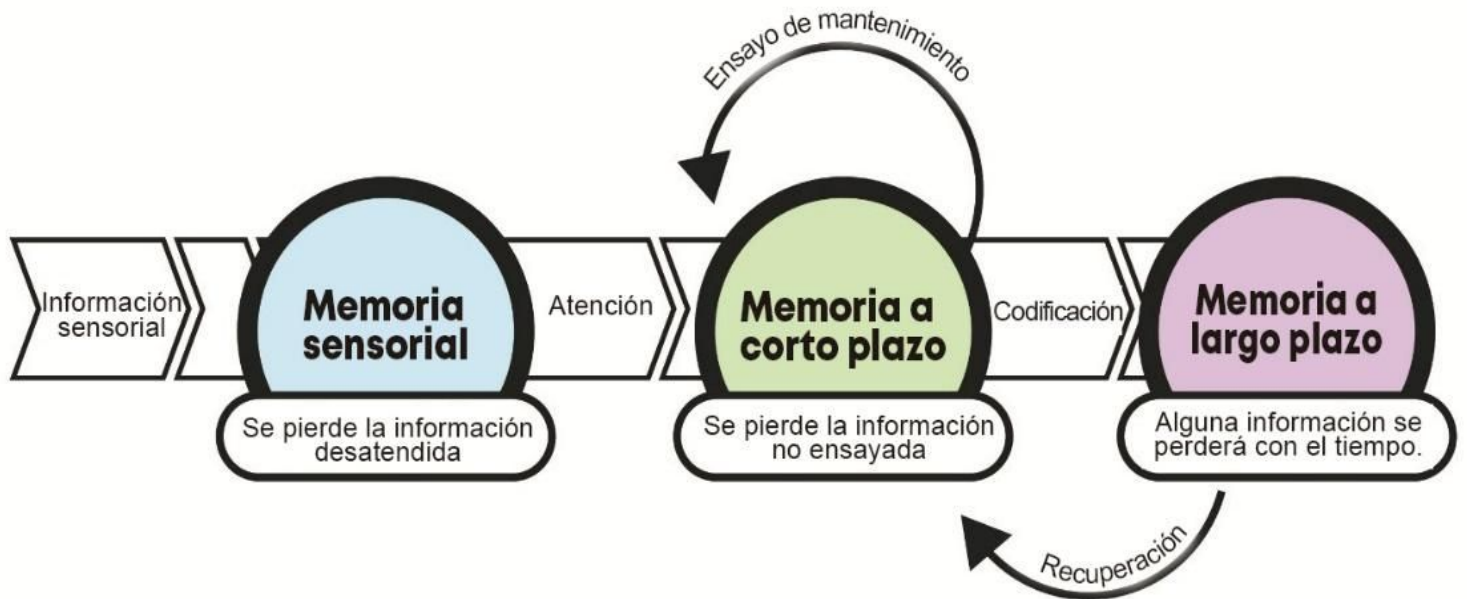

EMMAGATZEMATGE DE LA INFORMACIÓ

La informació que entra en el cervell s'ha d'emmagatzemar, amb l'objectiu de poder recuperar-la quan sigui necessari. Existeixen 3 sistemes:

- **Memòria sensorial**
- **Memòria a curt termini**
- **Memòria a llarg termini**

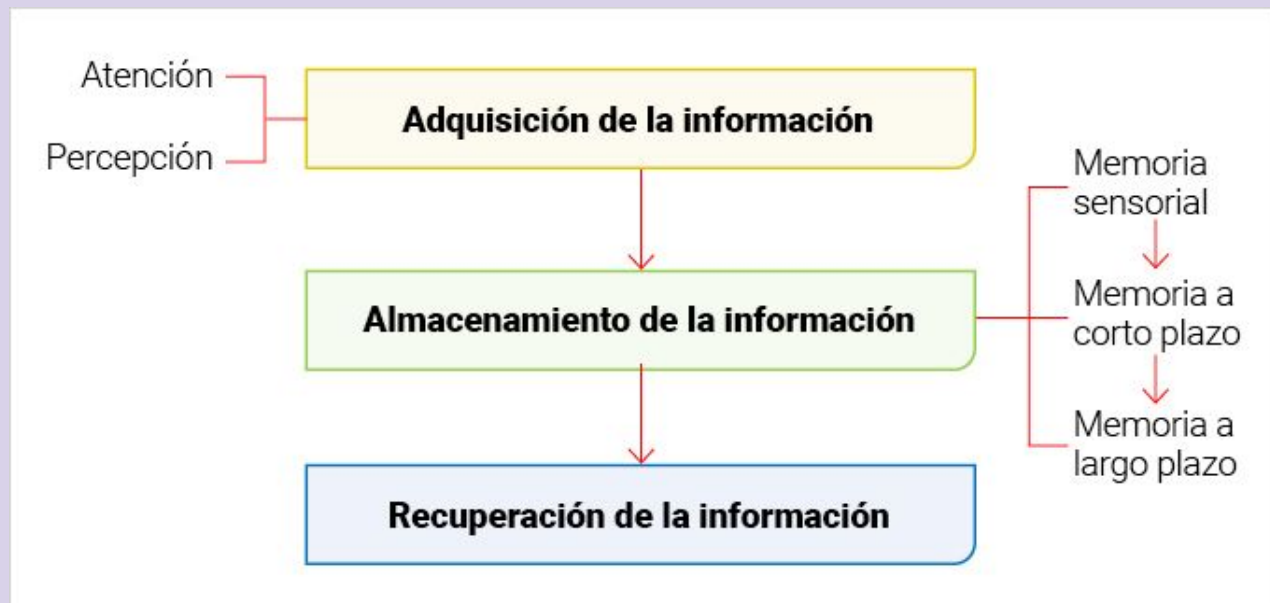

RECUPERACIÓ DE LA INFORMACIÓ

La recuperació de la informació consisteix en l'**extracció de la informació emmagatzemada**.

Aquest procés té lloc generalment de manera intencionada, quan volem recordar alguna cosa.

LA ORIENTACIÓ

L'orientació es refereix a la **capacitat d'una persona per a prendre consciència de la seva localització en l'espai, de la seva situació en el temps i en relació a si mateixa.**

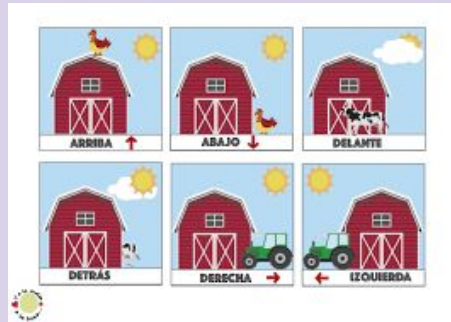
Permet a la persona orientar-se en totes dues dimensions:

- **Espacial**
- **Temporal**
- **Personal**

ORIENTACIÓ ESPACIAL

Es refereix a la **percepció de la persona de la localització del seu cos en l'espai** i les relacions que estableix amb aquest per a saber en quin lloc es troba (al costat de, a l'habitació, en l'edifici, en el barri, etc.) i cap a on es vol dirigir (cap amunt, cap al menjador, cap al carrer, etc.)

ORIENTACIÓ TEMPORAL

Suposa la **capacitat per a situar-se en el temps** i projectar referències adequades quant a la cronologia (ahir, demà, a la nit, etc.), successió (a continuació, abans de, després de, etc.) i durada (uns minuts, una hora, etc.) d'esdeveniments.

ORIENTACIÓ PERSONAL

Suposa la **capacitat de reconèixer-se un mateix**: conèixer el teu nom, edat, pertinença. Saber qui som.

EL PENSAMENT

El pensament és una funció cognitiva summament complexa, per la qual **s'ordenen i processen idees i conceptes per a generar conclusions**. Existeixen dos conceptes o funcions del pensament:

- **Raonament**: Extreure conclusions a partir d'unes premisses.
- **Creativitat**: Capacitat d'arribar a enfocaments nous i originals.

El pensament ens capacita per a analitzar situacions, fer càlculs, comparar, fer deduccions, formular propostes, prendre decisions, crear, etc.

EL LLENGUATGE

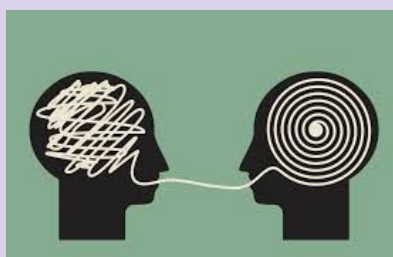
El llenguatge és un **codi simbòlic i estructurat de signes que fa possible la comunicació i afavoreix l'organització del pensament**. Atesa aquesta definició, compleix dues funcions bàsiques:

- **Funció comunicativa:** A través del llenguatge ens expressem i ens comuniquem amb les persones.
- **Funció simbòlica:** El llenguatge fa possible l'associació entre els signes i els seus significats, la qual cosa permet que els pensaments siguin expressats.

LLENGUATGE I PENSAMENT

Llenguatge i pensament són **dos processos cognitius que estan íntimament lligats** i en la seva adquisició es retroalimenten:

El llenguatge participa en la formació i posterior funcionament del pensament i, al seu torn, el pensament evoluciona amb el llenguatge i no seria possible sense ell.

LA DEMÈNCIA

La demència és una malaltia cerebral progressiva i irreversible caracteritzada per la **deterioració de les funcions intel·lectuals superiors**, com la memòria, el pensament, el llenguatge i pràcticament totes les funcions cognitives.

El progrés de la malaltia en les etapes finals incapacitarà a la persona per a realitzar qualsevol tipus d'activitat.

LES PERSONES AMB DEMÈNCIA

Les **pèrdues de memòria** són habitualment els primers símptomes que adverteixen de la presència d'una demència. Aquestes **dificultats en la capacitat memorística** se situen en la base dels problemes per a realitzar nous aprenentatges i fins i tot per a recordar tot el ja après.

A més de les **limitacions en l'aprenentatge**, les persones amb demència presenten una **pèrdua de la resposta emocional en situacions d'estrès**, que lògicament influirà en la seva falta de motivació o apatia cap a la realització de les activitats.

L'ALZHEIMER: CARACTERÍSTIQUES

- **Pèrdua de memòria.** Es comença oblidant paraules fins que apareix l'agnòsia (incapacitat de reconèixer coses) i prosopagnòsia (persones) en fases més avançades
- **Disminució de l'atenció i de la concentració.**
- **Empobriment del pensament.**
- **Dificultats d'orientació espacial i temporal.**
- **Apràxies** o incapacitat per a fer tasques que requereixen recordar patrons de moviments (exemple: vestir-se)
- **Afectació del llenguatge:** Gradual fins a la pèrdua total.
- **Afectació de l'estat d'ànim.**

CHAQUETA

GNOSIAS

Saber que es una prenda de vestir para el cuerpo, que sirve para protegernos y aporta abrigo en días de frío.

PRAXIAS

Saber cómo vestirla, que debemos introducir los brazos por las mangas y cerrar la cremallera.

GNOSIAS

Reconocerla como un utensilio para comer sopa o puré, diferente a un tenedor o un cuchillo

PRAXIAS

Saber cómo utilizarla, que tenemos que cogerla por el mango e introducirla en la sopa o puré

<http://psicasociosanitario.blogspot.com>

SINTOMAS DEL ALZHEÍMER

Declive de las capacidades cognitivas

Deterioro progresivo de la memoria

Repite historias, pierde objetos

Dificultad para ubicarse en el espacio

Problemas para realizar tareas sencillas y cotidianas

Inquietud, agresividad

Las fases del Alzheimer

FASE INICIAL	FASE MODERADA	FASE GRAVE
 Fallas en la memoria reciente	 Pérdida de memoria	 Dependencia física total
 Cambios de comportamiento	 Repetición de actos	 Pérdida de capacidad de habla
 Desorientación	 Pérdida de reconocimiento de familiares	 Falta de reconocimiento del propio rostro
 Agresividad	 Alternancia de lucidez a confusión mental	 Incontinencia
 Disminución de la concentración	 Agresividad	 Alimentación asistida
	 Dependencia del cuidador	
	 Olvido de palabras	

DEMENCIA

Es un **síndrome**.

Es un concepto que utilizamos para referirnos al **conjunto de signos y síntomas producidos por una alteración en la fisiología cerebral**.

Los **síntomas** son siempre **progresivos e irreversibles**.

En su fase más avanzada, conllevan una **pérdida de autonomía** y la **consecuente dependencia** de otras personas.

- No recordar eventos recientes.
- Dificultad para seguir indicaciones.
- Problemas para seguir las conversaciones.
- Desorientarse en lugares familiares.
- Aislamiento y pérdida de intereses.
- Bajo control de las emociones.
- Etc.

ALZHEIMER

Es una **enfermedad**.

Es la **principal causa de demencia en el mundo**, pero no la única.

Entre las **más comunes** están las enfermedades vasculares, la enfermedad de cuerpos de Lewy, la de Huntington, el alcoholismo crónico...

El **alzhéimer** siempre **acaba causando demencia**.

En las primeras etapas de la enfermedad, puede no haber síntomas evidentes, por lo que **aún no hablaríamos de demencia**.

Cuando estos avanzan e impiden el desarrollo de la vida diaria, es entonces cuando hablamos de demencia causada por Alzheimer.

LA INTERVENCIÓ EN PERSONES AMB DEMÈNCIA

La intervenció estarà dirigida especialment a:

- **Mantenir les funcions cognitives** o retrassar el seu procés de deterioració.
- Procurar que la persona conservi la seva **independència** tot el temps que li sigui possible.

Com veurem, el manteniment d'un **entorn estructurat, previsible, segur i intuïtiu** facilitarà aquestes intervencions.

I ARA... ANAM A JUGAR I A RECORDAR!!!

<https://view.genially.com/66545a2043d79400149a4372/interactive-content-las-funciones-cognitivas>

